

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Taaffeov dedič.

Sin tistega generala nesrečnega spomina, ki je l. 1848 pregnanjal Dunajske revolucionarje in bombardiral zlato Prago, knez Alfred Windischgraetz, dobil je od cesarja nalog, naj prevzame Taaffeovo zapuščino in sestavi novo ministerstvo. Iz tega sicer še ne sledi, da se bo knezu Windischgraetzu ta poskus posrečil, saj je še v soboto neki veleupljudni list brez ovinkov pojasnil, da koalicijski misel še ni identična s koalicijskim programom, a poznavajoč politično kilačnost strank, združenih v liberalno-konservativno-poljsko koalicijo, poznavajoč njih strah pred splošno volilno pravico in pa pohlepnost levičarjev po ministrijskih portfeljih, smo uverjeni, da zapostavijo koaliranci vse pomisleke in nasprotujoče si interese, ter pomorejo ustanoviti vlado Windischgraetz-Plener.

To nam nalaga dolžnost, da si bodočega ministerkega predsednika ogledamo z vseh strani, zlasti pa da skušamo spoznati njegovo politično barvo.

Levičarsko glasilo je to dolžnost — s svojega stališča seveda — že storilo. Vrglo se je v prah pred nekdanj sovraženim fevdalnim princem in proslavljalo njega izvolitev za dober začetek novi éri, za jamstvo srečne bodočnosti. Liberalnemu listu, ki ináče vedno piše zoper plemstvo, imponuje sedaj to, da je knez Windischgraetz član najvišje avstrijske aristokracije; priznava mu sicer konservativno mišljenje, pravi celo, da predsodkov svojega stanu ni prost, ali da ga dičijo vse viteške lastnosti plemstva, vrh tega ni klerikalec, nego privrženec ustave in nasprotnik vseh državno-pravnih in federalističnih teženj, skratka mož vseavstrijskega mišljenja, unet za to, da bodi vsa moč v rokah centralne vlade, vsled česar levičarjem dosti bližje stoji, nego bi kdo na prvi pogled sodil.

Tako slavi in povečuje „Neue fr. Presse“ bodočega voditelja notranje naše politike in že to obuja v nas nezaupnost proti temu možu.

Knez Alfred Windischgraetz je bil svoj čas zagovornik avtonomije, federacije in narodne jednakopravnosti, a tekem let se je v tem oziru izdatno premenil in se — izvzemši njegove konservativne nazore v verskem in socialnopolitičnem

oziru — močno približal praporu nemškega centra lizma in nemške prevlade, torej idejam združene nemške levice.

V prvih šestih letih svojega političnega delovanja, od leta 1883 do 1889, zagovarjal je knez Windischgraetz v češkem deželnem zboru državno pravo češko, nerazdeljivost češke kraljevine in narodno ravnopravnost, ter se zoperstavil vsem, tem principom nasprotujočim predlogom. Tedaj si je Windischgraetz priboril odlično mesto mej češkimi plemiči in veliko iskrenih nasprotnikov mej nemškimi liberalci.

Kmalu pa se je visoki gospod močno premenil. Ko je grof Taaffe mej vlado, levičarji in umirajočimi Staročehi sklenil zloglasne Dunajske punktacije, tedaj je knez Windischgraetz se postavil odločno na punktacijsko stališče in se od tedaj čedalje bolj oddaljeval od svojih aristokratskih somišljenikov in se približeval nemškim levičarjem.

Ko so češki veleposestniki vsled velikanskega gibanja češkega naroda zoper punktacije sklenili, da se dotične razprave odložé, dokler se javno mnenje ne pomiri, uprl se je knez Windischgraetz temu sklepu in skoraj bi se bil tedaj razcepil veleposestniški klub v deželnem zboru češkem. Nekateri njegovi somišljeniki so takrat odložili svoje mandate in tudi on bi bil tako storil, da ni iz osebnih oziror na svoje prijatelje in sorodnike mej češkimi fevdalci opustil to namero.

Razlika mej Windischgraetzm in češkimi veleposestniki na jedni strani ter sorodstvo v mišljenji mej njim in nemškimi levičarji na drugi se je posebno pokazala v delegaciji, v katero ga pošilja gospodska zbornica in ki ga je v zadnjem zasedanju volila predsednikom. Vladi in Nemcem na ljubav je tam svojo oblast kot predsednik zlorabil, da prepreči razprave o češkem in hrvatskem državnem pravu, da bi le inozemstvo ne izvedelo, kakšno je faktično razmerje mej državo in nje slovanskimi prebivalci. Tedaj se je pokazalo, da je knez Alfred Windischgraetz korenito premenil nekdanje svoje nazore in postal pravi konservativni nemški centralist. Baš ker je takega mišljenja, dobil je nalogo,

dogovoriti se s Plenerjem zaradi sestave nemško-liberalno-nemškokerikalno-poljskega ministerstva.

Slovenci gledamo z največjo mirnostjo na ta poskus in z nekim tihim zadovoljstvom želimo, da bi se posrečil, zakaj potem bi se urednilo to, kar želimo že davno, potem bi se vsi avstrijski slovanski poslanci — izvzemši seveda poljske — združili na odpor zoper germanizacijo in centralizem. Znamenja kažejo, da se v kratkem zgodi to, česar nismo doslej mogli doseči, da razpade Hohenwartov klub, in to je prvi pogoj zaželjeni slovanski koaliciji.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. novembra.

Novo ministerstvo.

V soboto naznanil je oficijelni korespondenčni urad, da je knez Alfred Windischgraetz prevzel nalogo, sestaviti novo ministerstvo, in to je zajedno uradno naznanilo, da je demisija Taaffeovega ministerstva faktično vzprejeta, dasi to še ni razglašeno v uradnem listu. V soboto zvečer odpeljal se je Windischgraetz na Dunaj in imel včeraj daljša posvetovanja s Hohenwartom, Chlumeckim, Plenerjem in Jaworskim. V levičarskih krogih se sodi, da se bodo te transakcije hitro vršile, tako da bo mogoče že v sredo razglasiti imenovanje novega ministerstva in sklicati državni zbor na dan 14. ali 16. t. m. Ministerstvo se bo državnemu zboru predstavilo s posebno deklaracijo. Pogajanja mej Windischgraetzm in vodjami koalicijskih strank se tičejo tako personalij, kakor programa. Kot gotovo se zmatra, da stopijo v ministerstvo baron Widmann, nekdanji deželni predsednik kranjski, v čegar imeni je svoj čas deloval pri raznih volitvah ubegli vitez Vesteneck, potem dr. Plener in dr. Madeyski. Plener prevzame najbrž portfelj finančnega ministerstva, Madeyski postane ali pravosodni ali pa naučni minister, Widmann pa minister notranjih del, da si se Poljaki in konservativci branijo, izročiti ta važni portfelj levičarskemu kandidatu. Kar se tiče programa, treba razlikovati mej ožjim in širšim programom. Gledé na dispozicijo, da je začetkom januarja sklicati deželne zbornice, ne bode državni zbor dolgo zboroval. V tem oziru so se voditelji koalicijskih strank dogovorili, da je rešiti še pred Božičem izjemne naredbe, domobranski zakon in budgetni pro-

LISTEK.

Roža v trnji.

Izvirna novela iz domačega življenja.

Spisal A. M. V.

X.

Kjerkoli se je glasil,
Vsi tjkaj so hiteli;
Pomladi dve zeleni
Le njemu slavo peli.
M. Vilhar.

Po večerji vséla sta se gospá in nje brat v salonu k šahu. Sluga odprl je v kotu stoječi klavir, prinesel srebrna svečnika, prižgal sveči na njih ter ju postavil na dotična prostora.

Ker je stric najprvo želel slišati grlici, kakor je imenoval Loro in Marijo, odprl jima je sekirice ter se za nju postavil, da bi jima preobračal liste. Ljubíc primaknil si je stol k glasoviru ter pazno poslušal lepo petje mladih gospic. Osvedočil se je, da gospá ni preveč trdila pred cerkvijo, trdeč, da ima Lora lep alt, a Marija sopran. Vender Lori se je poznalo, da jej manjka vaje in učitelja, a Marija imela je šolo in dovršeno zmagovala vse zahteve težkih skladb, katere je Lora izbirala. Ker je pak Ljubíc imel srečo gledati pevčkama v obraz, postal

je Koloman zaviden in kar mahoma, ko sta grlici zopet jedno pesem končali, zaprl jima je sekirice, trdeč, da se morate nekaj časa odpočiti. Oger vsede se sam za glasovir in začne tipke prebirati. In genij bil je v tej glavi, žal, da je svojemu burnemu elementu podredil i glasbo. Ko je prešel v Rakoczjevo koračnico, razvneli so se živci mladega Ogra, oči iskriale so se mu divjega ognja in strast zavladala je navadno toli mrzlega lahkoživca. Igral je izborno s čustvom in navdušenjem pristno ogerske proizvode gospe Muzike. „Eljén, Koloman!“ klicala sta gospa in hčer njena ter z drugimi burno ploskali, ko je završil igranje.

Sluga prinesel je gospodom črno kavo, a damam čaj. Razgovor plél se je splošno o glasbi in profesor povdarjal je, kakó se še celó v glasbi in godálih narodi razlikujejo. Hrvatu omilila se je tamburica, poje pak rad junaške pesmi. Gospá in Marija priznala sta se ljubiteljicama srbskih gusli in popevk, a Lora pritegnila je Kolomanu ter hvalila krasoto ogerskih narodnih pesmij. Na ugovarjanje profesora, ki je vložil svoj veto za slovansko godbo sploh, posebno pa še za premalo znano rusko pesem, poprosi Lora Kolomana, naj še danes zapoje ono prelepo Petófijevo pesem, katere je sinoči tako divno pel. Ker ga tudi drugi prosijo, vsede se zopet k glasovirju, a občalujó, da ni še baritonista, kajti pravi

efekt napravita pri tej pesmi šele tenor in bariton. Lora položila je partituro pesmi pred igralca, a posamezna glasa na stajalo. Ko začne Koloman peti, oglasi se tik njega prekrasen, milodoneč bariton, — posestnik tega glasu bil je školnik. Držal je sekirice v roki in spremljal tenor, kakor bi s tem vsak dan skupaj pela. Tako milo, tako koperneče objemal je ta glas višji, da so bili poslušalci kar zamaknjeni v divno skladbo. Ko sta končala, skočil je Oger od glasovira, poklonil se školniku in dejal, da tako lepega baritona še ni slišal. Vender pa se je videlo Kolomanu, da mu ne prihaja iz srca čestitanje in da mu ni po volji, da mu ta školnik tudi kot pevec tekmuje tako uspešno, kakor je bilo čitati sodbo na Marijinem obrazu.

„Tako torej, cenjeni gospod kolega, zdaj pa še skušnija na glasovirju, predno Vas spoznamo vrednim postati nasim selskim školnikom,“ pošalil se je profesor.

Ljubíc vsede se za glasovir.

Hejda, zopet čardaš! Ne, samo nekaj akordov, a na pusti smo, slišimo žvenket ostrog, plesočih čikošev, slišimo eljen-klice razburjenih plesalcev; kozarci zvené, ljudje pojó! Konji rezgetajo, trobente se glasé, puške pokajo, pandurji se podé kričoč za ubeglimi razbojniki, prostimi sinovi pustinj. Nakrat konec! . . . Kje smo? — Upor, upor! Slišimo upor-

recimo — neumno drastično kazal, tako nekako kakor je bil umestno pretiran njegov kostum. Pel je dobro, dasi je bil njegov glas nekoliko utrujen brčkone zaradi premučnih skušenj, ki so se vršile kratko pred predstavo. Slovesčina mu dela še težave, zato je ostalo marsikaj nerazumljivo, vendar pa nas zelo veseli, da sta z gđc. Leščinsko se jezika že toliko priučila, da je bila opera prvič popolnoma slovenska. Gospodična Leščinska, katero smo dosedaj poznali samo v dramatiških nastopih kot „Santuzzo“, pokazala se nam je v ulogi „Haničke“ od popolnoma nove strani kot šegava nagajivka, ki se igra z ljubeznijo. Njeno petje zasluži popolnoma priznanje. Plemenito je pela sosebno liriska mesta, pred vsemi začetno arijo tretjega akta. Nje glas je prevladal tudi najmnogoglasnejši esemble. V ulogi „Vojteha“ je nastopil g. Pa v šek. Njegov mehki in simpatički glas došel je v čisto liriskih piano mestih do precejšnje veljave, toda nedostaje mu moči, da bi prodreti mogel tudi v ensembledskih stavkih in v skupnem petju z mogočnimi glasovi gđc. Leščinske in gg. Vaščika in Nollija. Muzikaliski je veskozi sigurno nastopal, v igri pa se ni popel nad začetniško konvencionalnost. Oseba „Vaclava“ (gospod Noll) je v dejanji popolnoma postranska, v glasbi pa ji je odmerjena odlična uloga. Pohvaliti nam je iznova gosp. Nollija sigurnost in lepi glas, kateri je zlasti tudi v ensembledskih dobrodejno prodiral in se odlikoval. Gospa Gerbičeva je bila v ulogi šegavega dijaka „Hovore“ prikupljiva prikazen in igrala je veskozi zelo živahno in povsem umestno. Njeno petje je občinstvu že znano. Če pa smemo odkrito povedati svoje mnenje, svetovali bi gospej, naj svojega petja nikar ne forsira, ker sicer so posamezni glasi v višini nečisti. Nepričakovano dober utis je kot začetnik napravil gospod Rus v ulogi „Nacka“. Njegov muzikaliski nastop in igra sta bila izborna in želeti je, da bi g. Rus pri tem marljivo vztrajal. Posebno priznanje moramo izreči zboru, kateri je prvič nastopil v veliki trodejanski operi in se razun morebiti začetnega možkega zbora veskozi odlikoval po krasnih glasovih, muzikaliski sigurnosti, in zelo umestni igri. Sigurnost je tem večjega uvaževanja vredna, čim večje so težave v operi. Pohvalno je omenjati v občie tudi orkestra. Ko smo vse povedali, sedaj šele je popolnoma umljiv veliki trud, ki ga je imel kapelnik gospod prof. Gerbič. Brezpogojno priznanje mu gre pred vsem za to, da je veliko trodejansko opero sploh spravil na slovenski oder, drugič pa se mora konstatovati, da so i solisti i zbori bili prav dobro naučeni. Živahno odobravanje in burno ploskanje, s katerim je občinstvo pogostokrat izražalo svoje zadovoljstvo, veljalo je v prvi vrsti tudi gospodu Gerbiču. — Gledališče ni bilo samo z navadnimi prostori popolnoma razprodano, ampak ob vseh parternih vrstah so bili še stoli na obeh straneh postavljeni in zasedeni. Mnogo odličnih gostov je bilo zlasti z dežele. Takó je prav!

— i —

Domače stvari.

(Osebnostne vesti.) Sodni pristav v Radečah g. Emil Rizzoli je imenovan priatavom pri okrožnem sodišču v Novem Mestu. Premeščeni so sodni pristavi: Gosp. Alfons Kapun z Vrhnike v Laški trg; gosp. Makso Vidic z Brda v Ribnico; gosp. Anton Rozina iz Ribnice v Radeče in gosp. dr. Rudolf Paltauf iz Slovenske Bistrice v Ptuj. Sodnimi pristavi so imenovani avskultanti gosp. Ludovik Wenedikter za Slov. Bstrico; g. Henrik Detischeg za Velikovec; g. dr. Štefan Kraut za Brdo in g. Anton Rogina za Vrhniko. — Gosp. dr. J. Rakež, zdravnik v Ljutomeru, je imenovan okrajnim zdravnikom v Šmarji pri Jelšah.

(Slovensko gledališče.) Krasna Bendlova komična opera v 3 dejanjih „Stari ženin“, o katere popolnoma uspeli prvi predstavi govorimo obširno na drugem mestu, se bode pela v drugič v četrtek, dne 9. t. m., na kar opozarjamo že danes posebno rodoljube na deželi, da se pravočasno zglašé za sedeže pri g. Češarku v atari čitalniški trafiki v Šelenburgovih ulicah. Cene so običajne, kakor pri opernih reprizah.

(Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista poslali so kronske darove: Od Velike Nedelje gosp. Ivan V. 4 krone, katere sta darovala g. Davorin Petek in pošiljatelj, vsak po 2 kroni. — „Vesela družba v Rajhenburgu“ 6 kron. Skupaj

10 kron, katere izročimo vodstvu. Živili rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

(Izpiti za učiteljsko usposobljenost) so se pričeli v Ljubljani danes in se je prijavilo 48 kandidatov in kandidatinj in sicer: 12 kandidatov in 29 kandidatinj dela izpit za usposobljenost za pouk na ljudskih šolah, 2 kandidata in 1 kandidatinja za meščanske šole, 3 kandidatje ponavljajo izpit iz nemščine in 1 kandidatinja dela izpit iz francoščine.

(Domača umetnost) Opetovano smo že občinstvo opozarjali na našega rojaka gospoda Ivana Bajdeta preznamenito izumitev, namreč na njega v „Tonhall“ razstavljeni glasovir, ki ima v prvem manualu citre, harpo in zvoke zvonov, v drugem pa zvoke goslij, cello in kontrabasa. Veščaki izrekli so o tem glasoviru tako laskavo sodbo, da je vsaka hvala odveč. Ker namerava izumitelj v nekaterih dneh zapustiti Ljubljano ter odpotovati na Dunaj, da svoj instrument tam razstavi, opozarjamo tiste naše čitatelje, ki si Bajdetovega glasovirja še niso ogledali, naj tega ne zamude storiti. Za ogled je določen čas od 11. ure dopoldne do 3. ure popoldne.

(Cirkuš Corradini) odpre jutri zvečer ob $\frac{7}{8}$ uri na cesarja Jožefa trgu svoje delovanje z veliko gala-predstavo. Družba, ki je na jako dobrem glasu, šteje odlične člane ter je povsod, posebno zadnji čas v Trstu, nastopila z najboljšim upehom. Predstave bodo trajale le osem dni, ker družba odide od tu v Zagreb. Posebno zanimive so točke, katere izvaja direktor Corradini sam s svojimi dresiranimi konji. V sredo je druga velika predstava s povsem novim programom.

(Samomor.) V novi vojašnici ustrelil se je v soboto popoldne vodnik Franc Wenta od 27. polka. Uzrok samomoru ni znan.

(Iz Litije) se nam piše: Nedavno ste poročali, da se je v okolici Sv. Križa pričelo iskati raznih rud in premoga. Takrat bilo je še brez uspeha, a danes Vam javljam veselo vest, da so podjetniki, na čelu jim g. Benek, prišli na mesto na Goljeku blizo Čateža, kjer so kopali komaj 2 m globoko in so dobili jako lep premog. Ti podjetniki imajo jame v Gorniku, Sajenici in Preski. V zadnji dobili so sledove najlepšega „Antracita“. Bog daj, da bi jim šlo po sreči, kajti to bode v korist vsej okolici in tudi Dolenjski železnici, ki je komaj jedno uro oddaljena.

(Volilni shod.) Te dni vršilo se je v Rogatcu zborovanje ondotnega gospodarskega društva, na katero je prišel tudi dež poslanec gosp. dr. Jurtela, da zbranim volilcem poroča o svojem delovanju v deželnem zboru in o političnem položaju. Volilci so izrekli gosp. poslancu popolno zupanje in zahvalo za njega neumorno delovanje.

(Akademično društvo „Triglav“ v Gradcu) ki se je osnovalo pred 18 leti, se navzlic neugodnostim minolega leta letos prav lepo razvija in se je nenavadno pomnožilo število članov, katerih je nad 20 spet pristopilo. V čitalnih prostorih je ves dan najti marljivih čitateljev, goji se tudi tamburanje in petje. Društvena knjižnica, ki je narasla do 1300. knjig podaje članom obilo znanstvenega in leposlovnega berila. Prav dobro se obiskujejo javne društvene seje. Osobito živahno je bilo drugo letošnje zborovanje, kjer se je vrstila jedna znamenita debata za drugo in kjer so razni govorniki pokazali govorniške svoje zmožnosti. Pri volitvah, katere so se vršile v isti seji, izbralo si je društvo sledeči odbor: drnd. med. Fran Krušič, predsednik; drnd. med. Josip Malerič, njegov namestnik; stud. phil. Fran Ilešič, tajnik; cand. iuris Vinko Strgar, blagajnik; stud. phil. Milan Mencinger, knjižničar; stud. phil. Ivan Žimave, gospodar; drnd. med. Bela Stuhec, odbornik namestnik. Z velikim navdušenjem pozdravil je zbor predlog novega odbora, da priredi društvo i letos kakor lani Prešernovo slavnost, koncert s plesom, in sicer v drugi polovici meseca januarja bodočega leta. Skrbelo se bode zato, da se veselica obnese kar najslajneje, in ne zaostane za svojimi dosedanjimi vrstnicami.

(Mej koroškimi Slovenci,) ki se vedno bolj zavedajo, kar neizrečeno bode in grize Velikogermance, trudijo se šulferajnovci in bauernbunarji sejati luliko narodne mlačnosti, dobro vedoč, da ne zaveden človek je najbolj pristopen njih ponemčujočim težnjam. Tako so osnovali v skoro čisto slovenski vasi srednje Tružnje v Velikovškem okraji šulferajnsko podružnico, pri kateri imajo seveda prvo besedo Velikovški agitatorji, ki so se

nekaj dni tam okoli klatili. Razobesili so tudi na starega gradu razvalinah črno-rudečo-zlato Frankfurtsko zastavo, s katero so pa imeli smolo. Žalostno je, da se nekoliko odpadnikov pusti zlorabljati od nemških agitatorjev. — V Ledenicah pa so bauernbunarji tudi uprizorili neko komedijo, ter po svojih organih trobijo, kolklo slovenskih kmetov se je udeležilo tega shoda. Da je to laž, ni nam treba posebe poudarjati, kajti dobro vemo, da zavedni Slovenec se ne udeležuje bauernbunderskih shodov. To bauernbunarji sami vedó tako dobro, kakor mi.

(Lahonska zagrizenost.) Goriški mestni zastop daje vsako leto nekaj denarne podpore nemški zasebni šoli v Gorici. Zato so mnogi rodoljubi prigovarjali odboru „Sloge“, naj bi društvo tudi prosilo za kako podporo za svoje šolske zavode. Še le letos se je odbor „Sloge“ odločil za to, akopram je že skoro naprej vedel, da bode prosil brez uspeha. V prošnji se je povdarjalo, da se v društvenih zavodih uči in odgojuje 272 otrok, za katerih pouk bi morala postavno skrbeti mestna občina, naj torej mestno starešinstvo nakloni društvu primerno podporo. Dalje se je prosilo, naj mestno starešinstvo za časa poskrbi za potrebne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom v mestu, da tako stalno zagotovi potrebi pouk vsem otrokom slovenske narodnosti tudi za bodoča leta. Ker daje mestni zastop, kakof rečeno, celo nemški šoli podporo, bilo bi pač pričakovati, da ne bode odbil vsaj jednake podpore tudi slovenskim šolam. Toda moti se, kdor bi pričakoval kaj tacega. Ko je v seji mestnega zbora Goriškega zarad lepšega predlagal župan, naj se prošnja izroči šolskemu in finančnemu odseku, predlagal je dr. Venuti, da ni treba prav nobene razprave v odsekih, nego naj se prošnja kar naravnost odkloni. Ta predlog podpiral je prav toplo znani dr. Marani in prošnja „Sloge“ bila je odklonjena jednoglasno. To je pač dokaz skrajne zagrizenosti! Naj si Goriški Slovenci dobro zapomnijo tako strastno postopanje, katero je upravo žaljivo in insult za slovensko prebivalstvo na Goriškem.

(Poročilo) se je včeraj g. Franc Hafner, c. kr. poštai uradnik v Trstu, z gospodično Auico Hafnerjevo, hčerjo znane rodoljubne meščanske rodovine Škofjeloške.

(Iz Devina) se nam piše: V soboto ob dveh popoldne umrla je tukaj kneginja Tereza Hohenlohe-Waldenburg-Schillingsfürst, rojena grofica Turn-Hfler-Valsassina, gospa Devinska, Zagrajska in Sestljanska, dvorna dama cesaričina itd. Blaga pokojnica bila je sloveča italijanska pesnica, znamenita slikarica, pa tudi milosrčna in побоžna gospa. Pokojna 79 let stara kneginja je bila soproga l. 1865. umršega princa Egona.

Češki kvartet.

Književnost.

„Ljubljanski Zvon“. Izšla je predzadnja letošnja številka tega odličnega našega mesečnika z bogato in izbrano vsebino. V nji se nadaljujejo prejšnji spisi, tako Nejaz Nemcigre-nov „Abaddon“, dr. S. Šubičev „Pogubni malik svetá“, prof. Čilenškova razprava „Kako se branijo rastline nepoklicanih gostov“, Lahova šaljiva studija „O pomenu naših krajevnih imen“, Kersnikova „Jara gospoda“, prof. Valjavčevi dostavki k Wolfovemu slovarju, prof. Bežka „Prinos k slovenskemu knjištvu“ in naposled književno poročilo prof. L. P. „O jeziku Prešernovem“. Razven tega čitamo lepe doneske različnih pesnikov, v „Listku“ pa zanimljive književne in druge novice. — Mi smo o gorenjih spisih že često izrazili svoje mnenje in zató danes le omenjamo, da se najnovejši zvezek „Ljubljanskega Zvona“ dostojno pridružuje prejšnjim številkam, da torej to književno glasilo slovenskega razumništva vredno izvršuje lepo svojo nalogo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. novembra. Windischgraetz se je včeraj popoldne posvetoval s Hohenwartom in Kalnokyjem, popoldne pa s Plenerjem in Jaworskim. „Montagsrevue“ javlja, da se imajo še danes dognati pogajanja in sestaviti ministerska lista, katero predloži Windischgraetz še jutri cesarju. Imenovanje se razglasi gotovo v sredo. V parlamentarnih krogih se govori, da so koalirani voditelji zahtevali, naj

vizorij. V širji program spadajo justične, davčne in zemljedeljske predloge, ki so deloma že rešene v odsekih, in pa volilna reforma. Za sedaj so koalicijske stranke voljne, ogniti se vsemu, kar bi zamoglo prouzročiti kako krizo, ali tako klerikalci kakor Poljaki se že ustavljajo koaliciji sami in „Vaterland“ sam priznava, da je koalicijski skok v temo, sklenena v največji sili, ki se pa lahko razbije pri prvi priliki. Nihče se ne upa Windischgratzovemu ministertvu prorokovati dolgega življenja.

Delavski izgredi na Dunaju.

V petek zvečer primerili so se na Dunaju krvavi izgredi in to v najlepšem delu notranjega mesta. Društvo prijateljev napredka, kakor se eufemistično zove osrednje društvo čistokrvnih manchesterovcev, sklicalo je bilo shod, na katerem se je imelo posvetovati o vladni volilni predlogi. Udeležba je bila samo povabljenecem dovoljena. Pred zborovališčem zbralo se je nad 2000 delavcev, katerim pa se ni dovolil vstop. Delavci pozdravljali so prihajalce s klici: „Slava splošni volilni pravici“, nekatere znane nasprotnike pa tudi s primernimi psovkami. Kronawetter je bil navdušeno vzprejet. Razburjenost mej zbranimi delavci rasla je čedalje bolj in naposled začeli so naskakovati zborovališče, da si pribore vstop. Policija jim je branila in nastal je krvav pretep. Več delavcev je bilo nevarno ranjenih, takisto tudi nekateri redarji. Ker se opetovani naskok ni posrečil in so dobili redarji pomoč, umaknili so se delavci izpred Ronacherjeve palače, v kateri se je vršilo zborovanje. V manjših trumah hodili so prepevaje delavsko maršeljazo po ulicah in naposled uprizorili zopet veliko demonstracijo pred stanovanjem dra. Koppa. To je bila prva krvava demonstracija za splošno volilno pravico, prvi odgovor na postopanje koaliranih parlamentarnih strank. Izgrede mora vsakdo obsoditi, a vsakdo mora priznati, da so jih zakrivil v prvi vrsti nemški levičarji, tista stranka, ki je naši državi največ škodovala in nič koristila. S to demonstracijo začeli so za svojo pravico in zoper nečuvstvo krivico boreči se delavci svoje grožnje dejansko izvrševati. Pretili so, da ne bodo zaostajali za svojimi belgijskimi tovariši. Taka je torej perspektiva; izgredi so se začeli in morda jim sledi v kratkem generalni štrajk!

Vnanje države.

Po obisku ruskega brodojca na Francoskem.

„Nordd. Allg. Ztg.“ tolmačila je seveda po svoje obisk ruske mornarice v Toulonu, na kar jej je odgovoril ruski list „Novoe Vremja“ tako-le: Rusi razumevajo svoje dolžnosti proti prijateljskemu narodu povsem drugače, nego je navada v krogih trojne zveze. Bilo bi moči in tradicij Rusije nedostojno, izrabljati politične prijatelje. Brzojavka carjeva na Carnota je dokaz, da rusko-francosko prijateljstvo nima druge svrhe, kakor utrditev miru. Ako je Nemčija v istini miroljubna, potem se jej ni bati posledic ruskih svečanostij v Toulonu. Uzroki dogodeb, katere je kronala carjeva brzojavka na načelnika Francije, bili so sicer znani, a vzlic temu jih je bilo treba obnoviti. Obisk francoskih mornarjev v Kronštatu bil je odgovor na tedaj obnovljeno trojno zvezo, naperjeno zoper evropski mir. Zavlačevanje rusko-nemških carinskih dogovorov in vojaške vaje v Alzaciji in Lotaringiji, ki so žalile narodna čutila Francozov, torej nemška politika je glavni vzrok presijajnim ovacijam, katere so bile ruskim mornarjem na Francoskem prirejane. Ako bi Nemčija tako kakor Rusija in Francija skrbela za obranitev miru, morala bi ruske slavnosti na Francoskem drugače tolmačiti, kakor se je zgodilo. Car Aleksander III. vodi sam rusko vnanjo politiko. Na

nike besnėti... Hej! Rakoczyjeva koračnica razvnela vročekrvne Azijate in hajdi v boj proti kralju in njega zvestim rojakom. — Kaj to? Zani glasi, da, poznamo jih, poznamo! Mesec pljuje po nebu a po cesti korakajo fantje, pojó in udarjajo na tamburico. V vas gredó k dekletom. Okna se odpirajo, šepčejo sladko ljubezni polni glasi, v sèci slavuj poje... In zdaj?! To je národna ženitovanska pesem, veselje oznanjuje. Pod lipo na vasi svatje plešó kolo in pojó... Stoj! Kaj zdaj? Ob, to so mili, mili glasi guslji in glas pevca — slepca Srba! Kakó toži pesem skromna, kakó tužno opeva grlo siromaka sramoto Kosóvega poljá, smrt Lazarja! — Pravijo, da se labud oglasi stoprav, ko čuti bližati se zadnje uro. Smrtne pesmi kipé iz prsi. Jedna je baje lepša od druge, a vedno tišje in tišje vro pesmi iz grla, dokler pevca ne počú srce in se mrtev ne zgrudi v vodó. — Takov bil je konec nepresegljivega igranja Ljubícá, pesem za pesmijo vrstila se je, jedna lepša od druge, a konečno kipele so goreče pesmi k Bogu, proseč blagoslova trpečim bitjem njegovim.

Tako vodil je Ljubíc srca in misli svojih poslušalcev z umetno roko križem sveta. In Marija ga je prav razumela, spremljala ga v duhu po njegovih potih in v iskreni molitvi porosflo se je konečno nje čisto okó. (Dalje prih.)

Francoskem vedo to dobro; carjeva brzojavka na Carnota pojasnila je svetu, kaké težnje ima ruska politika.

Italijanske razmere.

Italija se nahaja v jako kritičnem položaju. Na tujih borzah pada italijanska renta čedalje bolj, zdaj pa se je bati, da odkloni francoska zbornica ukrepe latinske denarne konvencije, kar bi prouzročilo prenevarno gospodarsko krizo. Italijanska vlada se že pripravlja na to eventualnost in da zniža kolikor se da vsakoletne potrebitine, začela se je radi znižanja števila stalne vojske dogovarjati z Avstrijo in z Nemčijo. Vojska velja največ, in ko bi se izvršila izdatna redukcija, bilo bito drž. blagajni v veliko korist. Drugo pa je, bodeta li zaveznici, v prvi vrsti Nemčija, dovolili tako redukcijo, s katero bi se vojna sila trojne zveze čutno oslabil. Na Nemškem in v Avstriji se vojska čedalje bolj pomnožuje in težko da bi ti dovolili redukcijo tretjega zaveznika, k večjemu, če bi ta grozil — z izstopom iz trojne zveze.

Dopisi.

Iz Rateč pri Škoji Loki, 5. novembra.

[Izv. dop.] (Naša šola.) Nedavno ste poročali v Vašem cenjenem listu, da bode pri nas šola kmalu dodelana. Danes Vam zamorem javiti, da je popolnoma izgotovljena, ter da jo bodo, če ne tekoči, pa vsaj nastopajoči teden uradno pregledali. Pri tej priliki pa moram neko začudenje izreči. Šola bi se namreč prav lahko že danes pričela; višji šolski oblasti oziroma c. kr. okrajnemu šolskemu svetu pa še dodanes ni prišlo na misel, razpisati učiteljsko službo. Pa ne, da bi šola ostala vso zimo prazna, naši otroci pa brez pouka? To bi bila vendar krivica. S krvavimi žulji smo zidali šolo, zdaj pa naj bi bila prazna. Zato si usojamo opomniti slavni c. kr. okrajni šolski svet, naj učiteljsko službo že vendar razpiše. Ker je kraj lep in prijeten, se je nadejati mnogo prosilcev, tako da bomo lahko izbirali mej sposobnimi učnimi močmi. Sicer pa je tudi mogoče, da nam gospod c. kr. okrajni glavar kar na svojo roko pošlje kakega gospoda učitelja, ne zmeué se, smo li mi zadovoljni s tem ali ne. Govori se namreč, da imajo ravno izstopivše kandidatnje pri našem gospodu glavarju posebno zaslobo, se ve da le one, ki malo na nemčursko stran cikajo, ter da jih boče zlasti v obliži Kranja, v čim večjem številu nastaviti. Ker pa na jedno-razrednice ne kaže ženskih močij nastavlja ti (Rateče so tudi malo predaleč), zato pa se mora to drugače urediti. Šmartin pri Kranji je kaj lep in pripraven prostor za kako ljubljenko. Škoda, da je tam že nastavljen učitelj. Kako bi se to mesto pač prileglo kaki šibki nemškutarski stvarici. Torej proč z učiteljem; ne pojde iz lepa, pa kako drugače. Sicer pa: „Er muss gehen“ (ipsissima verba!) Oče dotične gospodične je že tako gotov svoje zmage, da v gostilni pripoveduje: „Naša je tam službo dobila, oni pa, če ne mara iti v Rateče, naj pa službo pusti.“

Potemtakem je nam namenjen učitelj iz Šmartna. Nič zoper to. Kaj pa poreče dotični gospod učitelj, če se ga zoper njegovo voljo k nam pošlje? Kakor sem namreč slišal, se učitelj tej premestitvi jako upira. Sicer pa bi tudi mi raje izbirali po svoji volji, kakor pa, da nam gospod glavar usiljuje učitelja. Pustite učiteljem vsaj prostost, da smejo za službo prosti, če so jim všeč, ako pa ne marajo zanje, nikari jih ne silite. Kaj pa zakon? Ta govori, da se morajo službe razpisavati, ne pa takorekoč skrivaj oddajati. Sicer pa mogoče, da so to le izmišljotine jezičnih ljudij, ter da jih gospod glavar na laž postavi s tem, da učiteljsko službo v Ratečah vendar le razpiše. Počakajmo!

„Stari ženin“.

(Operna predstava v slovenskem gledališču dné 4. novembra leta 1893.)

Ako se hočemo Slovenci na glasbenem in dramatiškem polji kedaj popeti iz diletantstva do priznanih in spoštovanih samostalnih del, ki bi se uspešno merila z inorodnimi proizvodi, ne smemo držati rok križem in čakati, da se nam morebiti kedaj porodé veliki geniji, ki bi nas mahoma dvignili do zaželjenih višij, ampak treba je nam samim neprestano buditi in krepiti one kalfi, ki so izvestno skrite v nadarjenem našem rodu in iz katerih nam vzraste težko pričakovani plod. Kako pa naj to dosežemo bolje, nego ako kar največkrat podajamo razumništvu priliko, spoznavati slavna dela inorodcev, da si ob njih bistrimo razum in čistimo ukus, da si ob njih ustvarjamo pravo merilo za proizvode

domačih tal? Na ta vzvišeni, daleč v bodočnost zroči vidik sta se v zadnjem času postavili dični naši društvi, „Glasbena Matica“ in „Dramatiško društvo“. Ne gledé na velike stroške, katerih se bojé le ozkosrdni vsakdanjiki brez globokejšega razuma stvari, skušata s tega vidika kazati nam pravo pot do narodne umetnosti. „Glasbena Matica“ z velečastnimi koncerti, katerim se, kakor čujemo, v malo dneh pridruži še na koncertovanje pozvani slavni „češki kvartet“, „Dramatiško društvo“ pa na jedni strani z uprizoritvijo svetovno znanih dram, kakeršni sta bili letos „Dama s kamelijam“ in še divnejša „Miška“, na drugi strani pa s tem, da se je odločilo tudi za vélike operne predstave. In s tega stališča je treba razumevati in presoјati slovenskega gledališča najnovejši napredek, ki se je pojavil v soboto s prvo uprizoritvijo Bendlove trodejanske komične opere „Stari ženin“.

Snov opere je sicer dokaj preprosta in brez večjih zapletov, nekatere osebe tudi niso kdo vé kako utemeljene in le malo posezajo v vršee se dejanje, kar velja zlasti o „Vaclavu“, vendar pa je glavna oseba starega ljubimca iz sebičnosti, v češkem narodu izza časa tlake dovolj znanega tipičnega „gospoda Franca“ tako dobro risana in z živo komiko obdana, da nam takoj izvabi in trajno vzdržuje naše zanimanje. Stari graščinski pisar, ki sovráži kmetsko ljudstvo, a ne njegovega premoženja, hlini ljubezen do kmetskega dekleta, da bi po ljubezni dosegel sebične svoje nakane! Komiko, ki tiči že v tej snovi, povišuje še zanimljiva poteza, da dekle navidezno ne odklanja usiljujoče se ljubezni starega snubca in da nagajivo prikriva pravo svoje nagnenje do ljubljene „Vojteha“. Spletko, ki nastane po teh okoliščinah, reši takisto šegavo dijak „Hovora“ in provzroči, da mora stari snubec končno oditi mej splošnim zasmehovanjem. Takó se vseskozi kaže zdrav, naroden humor.

V primeri z malostnim dejanjem je Bendlova glasba presenetljivo velika. Ouvertura, v kateri se motivi in označenja glavnih oseb epizodično vzpevajo, kaže zdrav in duhovito izveden veseligrski značaj. Ritmično zelo različni motivi lepo označujejo razliko oseb, ki imajo nastopiti. Opere same največja moč leži v zborih in v velikih ensemblih. Polifoničen duh preveva vse delo, naslanjajoč se zajedno na pristno narodno pesem. Povsod se kaže, kako se skladatelj dramatiški vgloblja v snov, kako muzikaliski riše značaje, in kako je kljubu temu vsa melodika dobrodejno prirodna in lahko umljiva, nagibajoča se skoraj k izrecni liriki. V velikem polifonem opernem stavku in njegovi tehniki se kaže Bendel mojstra moderne instrumentacije. Nekatera mesta spominjajo na preprostost Gluckovo, lahni, veseli tok glasbenih mislij z espiritom fine veseligrske nam vzbujá primere z Mozartom, nekateri spremini v harmoniji pa segajo do kontrapunktične moderne polfonije Wagnerjeve. Lahkih konvencionalnih oblik se skladatelj večinoma izogiblje, trivjalen ni nikdar. K posebnim krasotam opere pristevamo zlasti one zbere, v katerih se nam označuje zasmeh starega „Franca“ in norčevanje ljudstva ž njim, in pa divna „Haničkina“ arija v začetku tretjega akta: „O, kaj storila sem?“ Za vzgled, kako skladatelj označuje posamezne osebe, naj navedemo, da „gospoda Franca“ komično važnost in mogočnost ponajveč slika v obliki preprostega speva (Liedform) z jednoličnim postopanjem. Živahnjejše glasbeno slikanje pa opazamo na pr. tam, ko stari ženin „Hanički“ riše srečno zakonsko življenje, kako bo kraljevala na dvorišču sredi kur, golobčkov, grlic in škorkelj; takrat orkester posnema glasove posameznih živalij, zlasti lepe grlične glase. Komaj pa omeni „Franc“, da žena njegova pri vsem tem ne bode imela nič dela, že nastopijo dolgi jednaki akordi v orkestru. Čudovita je tudi težka operna tehnika, s katero Bendel svobodno vlada. Mej posebne težave, katere prihajajo pri uprizoritvi opere v poštev, spadajo polifonija, spremstvo petja s kontrapunktičnimi figurami in oblike velikih zborovih prizorov, v katerih se nekako v vedno višjo zgradbo zlagajo zbori, mnogobrojni soli in zgovorni orkester. Dalje težave so pogostni „viseči vstopi“ posameznih glasov in mnogoglasnost v zborih sploh — saj so nekatere točke celo deseteroglasne!

V naslovni ulogi „gospoda Franca“ je gospod Vašiček kó dobro označeval gosposki ponos, zaničevanje kmetske priprostosti, nerodnost v ljubezni, zadrego, ko pridejo njegovi sebičnosti na sled in strahopetnost pred dvobojem. Vendar menimo, da ne bi škodilo, ko bi bil vse nekoliko bolj —

se tudi mesta sekcijskih načelnikov podeli parlamentarcem, da pa se je to na kompetentnem mestu odločno odklonilo. Najnovejša minister-ska lista je sledeča: Windischgrätz za predsedstvo, Widmann notranje reči, Plener finance, Madeyski nauk, Falkenhayn poljedelstvo, Welsersheimb domobranstvo, Fran Coronini trgovina, Schönborn pravosodje, Jaworski pa gališki minister. To so seveda le kombinacije koaliranih poslancev.

Dunaj 6. novembra. Cesar pride jutri zjutraj na Dunaj.

Budimpešta 6. novembra. Javlja se, da je cesar odobril predlogo o civilnem zakonu in da se ta v četrtek predloži državnemu zboru. Vesti o odstopu naučnega ministra so popolnoma neosnovane.

Kolonija 6. novembra. „Kölnische Ztg.“ javlja iz Beleggrada, da namerava kralj v slučaju, da umrje Dokić, imenovati Nikolajeviča ministerskim predsednikom, če bi pa ta se moral radikalcem, pri katerih ni priljubljen, umakniti, stopil bi na njegovo mesto Velimirović.

Marzija 6. novembra. Pri tramvaju službojuče osobe ustavilo večinoma delo. Strajkujoči delavci ustavili siloma več tramvajevih vozov in nekatere prevrnili.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja praševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazuje uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično zdravilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJI, Tuchsleben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 4 (18—15)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobrikih.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gl. 60 kr.; za pol leta
2 gl. 30 kr.; za četrt leta 1 gl. 15 kr.

Tuji:
5. novembra.
Pri **Maltiči:** Kritsch, Schmidt, Spiegler, Martens z Dunaja. — Franke iz Brna. — Kelter iz Prage. — Mazer iz Budimpešte.
Pri **Slonu:** Fröhlich, Kaiser, Feich, dr. Pfeiffer z Dunaja. — Popp iz Celovca. — Plenicher iz Inomosta. — Dr. Globočnik iz Kranja.
Pri **avstrijskem cesarju:** Zmar od sv. Ivana. — Saicon in Wolf iz Pulja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. nov.	7. zjutraj	737.2 mm.	9.0° C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	734.9 mm.	14.8° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	734.7 mm.	13.4° C	sl. jzh.	obl.	
5. nov.	7. zjutraj	734.4 mm.	10.0° C	sl. jzh.	obl.	0.60 mm.
	2. popol.	733.8 mm.	13.0° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	733.1 mm.	11.0° C	sl. jzh.	obl.	

Srednja temperatura 12.4° in 11.3°, za 6.° in 5.2° nad normalom.

Dunajska borza dné 6. novembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	96	gl.	70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	96	„	40	„
Avstrijska zlata renta	118	„	90	„
Avstrijska kronska renta 4%	95	„	85	„
Ogerska zlata renta 4%	115	„	05	„
Ogerska kronska renta 4%	93	„	30	„
Avstro-ogerske bančne delnice	993	„	—	„
Kreditne delnice	332	„	50	„
London vista	127	„	45	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62	„	60	„
20 mark	12	„	51	„
20 frankov	10	„	14	„
Italijanski bankovci	44	„	—	„
C. kr. cekini	6	„	02	„

Dné 4. novembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gl.	144	gl.	75	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gl.	195	„	—	„
Dunava reg. srečke 5% po 100 gl.	128	„	25	„
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	„	—	„
Kreditne srečke po 100 gl.	195	„	75	„
Ljubljanske srečke	24	„	25	„
Rudolfove srečke po 10 gl.	23	„	—	„
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gl.	147	„	75	„
Tramway-župniš. velj. 170 gl. a. v.	245	„	—	„
Papirnat rubelj	1	„	32 1/4	„

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prezalostno vest, da se je naša preljuba hčerka, oziroma sestra

Amanda Karlin

učenka III. razreda

po dolgi, mučni boleznih, previdena s svetotajstvi za umirajoče, v 9. letu svoje starosti, danes zjutraj ob sedmi uri preselila v boljše večnost.

Pogreb bode jutri ob treh popoldne od sv. Krištofa. (1121)

Ljubljana, dné 6. novembra 1893.

Davorin Karlin, c. kr. gimn. profesor, o.če. — Apolonija Karlin roj. Gogala, mati. — Ivan Karlin, brat. — Davorina Karlin, sestra.

(Brez posebnega obvestila.)

**Suhe češplje po 8 gl. 25 kr.,
nove orehe po 21 gl. 100 kil**
prodaja na debelo (1120—1)

Josip Errath v Mokronogu.

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani
so izšle in se dobivajo po **znižani ceni** sledeče **knjige:**

- Blódné duše.** Roman. Češki spisal Václav Beneš Trebižsky. Preložil Ivan Gornik. Mala osmerka, 523 strani. Cena 70 kr.
- Otci in sinovi.** Roman. Ruski spisal J. S. Turgenjev. Preložil Ivan Gornik. Mala osmerka, 357 strani. Cena 50 kr.
- Undina.** Spisal André Theuriet, poslovenil Vinko. — Mala osmerka, 143 strani. Cena 30 kr.
- Vilenski brodnik.** Spisal Emile Souvestre, prevel Mahoder. — Mala osmerka, 82 strani. Cena 15 kr.
- Dnevnik.** Spisal Ludovik Halévy, poslovenil Vinko. — Mala osmerka, 95 strani. Cena 15 kr.
- Ukrajinske dume.** Češki spisal E. Jelinek. Poslovenil Podvidovski. Mala osmerka, 84 strani. Cena 15 kr.
- Časnikarstvo in naši časniki.** Spisal „*“ Stat. nominis umbra. Mala osmerka, 19 pól. Cena 40 kr.
- Dubrovski.** Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. Nov.
- Nov.** Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Málovrh. — Mala osmerka, 32 pól. Cena 70 kr.
- Razne pripovedke. Najgrozovitejša muka peklenka.** Spisal Catulle Mendès, prevel Vinko. — **Utomel.** Spisal Sevnčan. — **Silvestrov otroček.** Kalifornska povest. Spisal Bret Harte, poslovenil Vinko. — **Uteno življenje.** Češki spisal Stroupežničsky, preložil Vinko. Cena 40 kr.
- Pariz v Ameriki.** Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil „*“ Stat. nominis umbra. Mala osmerka, 635 strani. Cena 50 kr.
- Ivan Zbogar.** Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodder, poslovenil J. Križnik. Mala osmerka, 198 strani. Cena 25 kr.
- Junak našega časa.** Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. Mala osmerka, 264 strani. Cena 40 kr.
- Selski župnik.** Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Mala osmerka, 203 strani. Cena 25 kr.
- Knez Serebrjani.** Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. Mala osmerka, 609 strani. Cena 70 kr.
- Za dragocenim korenem.** Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Mala osmerka, 141 strani. Cena 20 kr.
- Dve povesti. Meje knjigami in ljudmi.** Češki spisal S. Čeh, preložil I. Skalar. — **Doktor Holman.** Božična povest. Ruski spisal M. Boján, preložil I. J. Stefanov. Cena 25 kr.

V isti zalogi sta izšla in se dobivata po **znižani ceni** še sledeča zvezka:

I. zvezek, ki obsega: **Stenografija,** spisal dr. Ribič. — **Životopisje,** spisal Rajó Bož. — **Prešern, Prešern a 11 Prešeren,** spisal Fr. Levstik. — **Teleočja pečenka,** novela, spisal J. Jurčič. — **M. M. Michlavelli,** spisal dr. Ribič. — **Plama iz Kanije,** spisal dr. Celestin. — **Črtice z gosijem na Kavkazu,** spisal dr. J. Vodnik. — **Če. Sava beča,** novelica, spisal J. Oprinec. Cena 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: **Meta Holclanica,** roman, francoski spisal Viktor Chervutzev, poslovenil Davorin Hostnik. Cena 25 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Umrli so:

2. novembra: Franca Kovač, delavčeva žena, 48 let, Sv. Petra cesta št. 79. — Neža Kapus, uradnikova žena, 56 let, Gradaške ulice št. 8.
3. novembra: Franja Skraba, kajzarjeva hči, 7 mesecev, Črna vas št. 41. — Emilija Šventner, delavčeva hči, 2 meseca, Gradaške ulice št. 16.

V bolnici:

1. novembra: Bernard Rainer, gostija, 50 let.

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Line, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Pragó, Draždano, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 30 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genova, Pariz, Line, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Pragó, Draždano, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždano, Pragó, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmundena, Linca, Steyra-Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ino, mosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždano, Pragó, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmundena, Linca, Steyra-Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ino, mosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
„ 12. „ 00 „ opoldne „
„ 6. „ 10 „ zvečer „

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
„ 1. „ 01 „ popoldne „
„ 8. „ 46 „ zvečer „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoldne „
„ 6. „ 50 „ zvečer „
„ 10. „ 10 „ zvečer „ (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika. (12—240)
„ 11. „ 15 „ dopoldne „
„ 6. „ 20 „ zvečer „ (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)
„ 9. „ 55 „ zvečer „

V magazinu stavbenega podjetja bratov Redlich in Berger v Vodmatu (Pongračeva baraka) se prodá na pol pokrit, še jako dobro rabljiv (1105—3)

koleselj.

Nepremične

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59—45)

R. RANZINGER,

speditér c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a
Sebeohrana.

Češko izdanie po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gl. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierey v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291—34)

Športni cirkus F. Corradini.

v Ljubljani, na cesarja Josipa trgu.
Samo 8 dni! Samo 8 dni!

V torek dné 7. novembra zvečer ob 7 1/2. uri

velika sijajna otvoritvena predstava.

Brijantne, velezanimiv vzpored.

Opazka: Družba, ki spada mej prve in najboljše družbe ter je sestavljena iz samih izbornih umetnikov, bode, potujoč skozi Ljubljano, v tem mestu samo 8 dni predstave dajala. Bogati, velezanimivi, zabavni program se bode vsak dan menjaval ter bode obezajl samo take produkcije, kojim se mora vse diviti. Zlasti pa bode gospod ravnatelj F. Corradini izvajal brijantne produkcije s konji, ki so v svoji vrsti povsem nove, nenadkriljene in ki kažejo vrhunce konjske dresure ter so v največjih evropskih mestih vzbujale senzacijo. (1119—1)

Več povedó lepaki in daljnje anonce.

Cena prostorom: Stol s številko označen 1 gl., I. prostor 80 kr., II. prostor 60 kr., galerija 30 kr. Otroci izpod 10 let in vojaki do narednika plačajo na sedežih polovico.

Vsak četrtek, kakor tudi ob nedeljah in praznikih

2 veliki sijajni predstavi 2

ob 4. uri popoldne in ob 7 1/2. uri zvečer.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.